

כיצד עיצבת את דמותו של בילי קוואן, הצלם הננס, שהפכה לדמות המרתקת ביותר בסרט, ולמעשה גנבה את החצנה כולה? יצאתי מנקודת המבט של הספר של סי ג'יי קור, שהרשים אותי מאוד ועורר בי רגשות חזקים לגבי חשיבות הדברים שדמות זו עושה. הרומן כולו נשען עליו, והרמזות האחרות הן לעומתו צללים. הבעיה הקשה ביותר שלי בליהוק היתה למצוא שחקן מצוין שיהיה גם ננס וגם ממיין זכר. אני מוכרח להודות, שאחרי ארבעה שבועות של חיפושים קדחתניים ומיבהג'יבר שונים, לשתי קנים מפורסמים ואלמוניים, העליתי חרס ביד. ואז, לפתע, הופיעה לינדה האנט, שלא היכרתי קודם. ותרמה את הרעיון שדווקא נפש-אשה בגוף של דמות גברית מסוכנת שכזו עשויה להיות קאטאליזטור מיוחד במינו ובעל עוצמה יוצאת-דופן.

אני מודה, מישל צלצלתני למפיק, הייתי עצבני מאוד וחסר-ביטחון לחלוטין. בסופו של דבר, דמותו של בילי יוצרת בדימיון כל אחד מה הצופים רושם שונה. יש הרואים בו מעין קואזימורו, אחרים מוצאים בו רמז לאגדת היפה והחיה. אבל מפעם לפעם יש מישהו שמתרגו כשהוא מגלה כי זו אשה, ומאשים אותי במעשה רמיה.

● האם הסוף הרומנטי שבחרת לסרט בעל גוון פוליטי ריאליסטי כל-כך לא הפריע לך?

מל גיבסון וסיגורני ויורז המערב צופה מן הצד

התלבטתי בבחירת הסוף, ידעתי ש"הפי אנד" יצא מן האופנה ועשוי לעורר לעג. אבל לדעתי, בני המערב אינם אלא צופים בכל המאבקים האלה של העולם השלישי, צופים המתבוננים מן הצד, וכאשר המצב מתחמם יתר על המידה, הם פורשים. אני מקווה שהצלחתי להבהיר, כי במיקרה זה החוויה שעברה עליהם שינתה בהם משהו, ואולי כאשר יתחילו מחדש, במקום אחר, יהיו נבונים ורגישים יותר לקורה סביבם.

● התחלתי לצלם את הסרט בפיליפינים, אבל סיימתם באוסטרליה. מדוע?

כבר מן הרגע הראשון קיבלו המפיקים איומים טלפוניים, שבהם הוזהרו שלא יעזו לצלם את הסרט בפיליפינים, כי זה סרט העויץ את המוסלמים. מלבד זאת, מאגילה העיר מחולקת לאזורים קטנים, שכל אחד מהם נשלט בידי כנופיה אחרת, וקשה מאוד לעבוד בתנאים שבהם בני שכונה אחת מפתחים לעבור את הרחוב, כדי לעבור בשכונה אחרת.

כסצינה המתארת את ההמונים העולים על ארמון הנשיאות היו ששת אלפים ניצבים, שחלקם צעקו, קיללו ואיימו, בהתאם להוראות התסריט. אבל רבים התכוונו למה שהם אומרים. כאשר התרחקתי לרגע כדי לבדוק אפשרות של זווית אחרת, וראיתי את הצוות, כפי שהוא בוודאי מצטייר בעיני בני המקום — אוסף של זרים עם מצלמות המתבוננים בילידים — הבנתי שזה פשוט גירוי. באותו יום אספנו את הצידוד והסתלקנו בחזרה. לילה אחרי זה קיבלה הימשרה הודעה, כי התקפה אלימה תוכננה נגדנו.

● מישוהו מאינדונסיה ראה את הסרט? כמה ניצבים רשמיים של ממשלת אינדונסיה ראו את הסרט, כאשר ערכו ביקור רשמי בנסיה? היו להם שתי טענות. הראשונה: שלא רואים די הצורך את סוקארנו. השנייה: שהסרט מברר מדי. ● ההערה השניה הזאת מובילה באמת לשאלה: איזה מין קולנוע אתה רוצה לעשות? הבימאים שאני מעריך הם אנשים כמו אקירה קורוסאוה, רומן פולנסקי, דייוויד וארק גריפית, פודובקין, וודי אלן, ויסקונטי, למרות שעבר זמן רב עד שלמדתי לאהוב את מוות בונציה, סטנאלי קובריק, שהוא גם חבר אישי, אבל אותו אני מעריך במיוחד משום שירע להמחיש על הבר מה זאת אמנות עממית. אני מנסה ללכת בעיקבותיו.

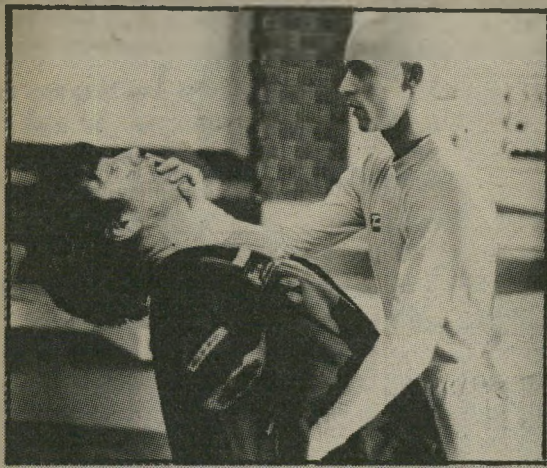
בלייד ראנר

לעניים

אנדרואיד (אמפיתאטרון ואהל תל-אביב, ארצות-הברית) - אנדרואיד הוא רובוט בצורת אדם, הנראה והמתפקד בדיוק כמו בן-אדם. השאלה היא, כמובן, מי יזדקק עוד לילודי-אשה. כאשר הטכנולוגיה תגיע לשלב כזה של התפתחות.

שאלה זו, שקיבלה טיפול מרהיב בסרטו של רידלי סקוט **בלייד ראנר**, עומדת גם במרכז ההפקה הזאת, שהיא הרבה יותר צנועה והרבה יותר פשוטה. גם כאן, כמו בסרט של סקוט, מדובר בעולם שבו הוגלו האנדרואידים מעל כדור הארץ. משום שהם הפכו להיות עצמאיים ומרדניים מדי - מכונות שנטלו את היוזמה והחלטה לידיהן. בתחנת-החלל מרוחקת טורח פרופסור תמחוני - המזכיר את הממציא במטרופוליס של מרץ לאנג (קסעיס מן הסרט הקלאסי הזה אכן משולבים בתוך העלילה) - לבנות את האנדרואיד המושלם. הן בתנועותיו, הן בצנינותו והן בביועויו. לשם כך הוא נעזר באנדרואיד אחד שהוא פחות ממושלם, אבל די מוכשר כדי למלא את כל התפקידים החיוניים בתחנת-החלל, ואפילו כדי לפתח אל התחנה מולשים שלושה עבריינים, בירוניים נסירוח ואלים, שני גברים ואשה, המחפשים דרך לחזור

אנדרואיד ואורח אנושי: מותר המכונה

לכוד-הארץ. בעימות בין בני-האדם והפרופסור ועורו, אין ליצורים בשר ודם כל סיכוי שהוא, כמובן, והסרט רומז בבירור כי העתיד שייך אכן לאנדרואידים - מתורבתים, נבונים ומעניינים הרבה יותר מבנויהם. בני נוער בעלי נטיות מדעיות עשויים להשתעשע בסרט כזה, אבל מוטב לא לדרוש הרבה יותר מזה. העושר, גם בדימיון וגם בתפאורה, מוגבל.

מערבון

לפעוטון

האיש מנהר השלג (רב חן, תל-אביב, אוסטרליה) - תמים, מלא דחוס בכל-כך הרבה דברים שנראו ונשמעו כבר, כאילו כל מה שצריך היה לעשות לשם הכנת התסריט, זה להניח למחשב שבלע את כל הרעיונות הבסיסיים המשומשים ביותר של מערבון, למלוט החוצה את התוצאה הממוצעת.

הגיבור הוא בחור צעיר, שאביו נהרג במפולת עצים בהרים, והוא נאלץ לרדת לשפלה ולעבוד כשכיר בחווה, משום שרק מי שהוכיח עצמו כגבר של ממש, מותר לו להיות בהרים השוממים.

הדיאלוגים כאן שדופים להחריד, העלילה בנויה במשטנות שלא היתה מביישת ילד בבית-ספר עממי, זאת למרות שיש רמזים לכל מיני נושאים גדולים ונכבדים: התמודדות האדם באינתייבט, זכויות-האשה, היידרור מול התמסדות, ועוד כיוצא בזה. אלא שכל זה נותר בגבולות הרמז העדין בלבד. עם זאת, אין ספק שיש בסרט צילומים מרשימים, המוכיחים כי אוסטרליה היא ארץ מקסימה בנופיה, ויש בסרט סוסים יפים להפליא, שגונבים את ההצגה

תום ברלינסון: הסוס נחמד יותר

מבני-האדם, קירק דאגלס בתפקיד כפול נראה אומלל לנמר, לג'ק תומפסון יש תפקיד-אורח בלבד, ועיקר המעמסה נופלת על תום ברלינסון וסיבריד תורנתון הצעירים. כל מה שאפשר לומר עליהם הוא, ששיחם מוטוניים.

יהודים

רחמו, רחמו!

עולם הפורענות (בן-יהודה, תל-אביב, ארצות-הברית) - שני בירוניים צעירים מתכננים לשדוד שלושה בירוניים צעירים אחרים, שעה שאלה עומדים לבצע עיסקת מכירה של סמים לארבעה בירוניים צעירים אחרים, בכל המיקרים מדובר בתיכונים-סטט נוסח אמריקה של פרבריה-העוני. בהתנקשות האלימה שבין שלוש הקבוצות נהרגים כמה מהם, ואחד שנלכד, אחרי שדרס למוות - לא בכוונה - את אחיו של מנהיג החבורה השנייה, נשלח למוסד סגור, המיועד לעבריינים קטנים. עם תוא הופך עד מהרה, בזכות אגרופיו, לאיש החזק, עד אשר המנהיג המתחרה, שאחיו נדרס, מגיע למקום כדי לנקום בו.

לא קשה לדמיין את כמות הדם, האלימות, האכזריות והקשיחות השופעים בסרט זה. זהו אוסף בלתי-רגיל של נערים המתבוססים בצדקנות עצמית, המאפשרת להם לעשות כל דבר שבעולם, ובסופו של דבר לבקש את אהדת הציבור, מתוך אמונה שיש עוד גרועים מהם.

כך למשל הגיבור, המרטש פרנסיס עורבים ושבים חפים-מפשע, כדי רוקן את כיסיהם, אבל הוא רגיש ואהוב עם נערתו, והוא גם אמיץ ונמרץ - ואם הוא מתנהג כפי שהוא מתנהג, זה רק משום שאמו היא מנפקת הסרת-תקנה, או יריבו הפורטוריקאי, שהוא בן טוב ואח מסור, הסוחר בסמים רק משום שהוא בן-מיעוט בשכונת-עוני. כל התירוצים האלה מתחילים כבר לעוף, אחרי שנשלמו

אזאי מוראלס: זרע הפורענות

פעמים רבות כל-כך ונתנו הצדקה למעשים שפלים ביותר. יתכן שהתעמקות-יתר בבעיות הסוציאליות היתה עוזרת להסביר, אם לא לשכנע, אבל כאן יש התפלשות בתוך שיאים של אלימות הבאים בזה אחר זה, כאשר אהדה או סלידה מדמות נקבעים לא על-ידי הנתונים של הדמות עצמה, אלא על-ידי הדרך שבה מצלמים אותה, ואם יש בכל זה מיומנות קולנועית, זה רק יכול להזיק מבחינה מוסרית - כי מוכרים מוצר מפקק באריזה מפתה.